



Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Giovanni M Grixti LL.M., LL.D

Appell Nru. 441/2017

Il-Pulizija

(Spettur Sylvana Zrinzo Azzopardi)

vs

Margaret Rose Borg

Seduta tal-31 ta' Jannar, 2019

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra l-appellata, Margaret Rose Borg, detentriċi tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 744245M akkużata quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali talli fl-20 ta' Lulju, 2017, għall-ħabta ta' 12:30hrs fi Triq il-Kbira, Mosta, saqet il-vettura bin-numru ta' registrazzjoni MBG 001:

- 1) b'nuqqas ta' ħsieb, bi traskurägħi jew b'nuqqas ta' ħila fl-arti jew professjoni jew b'nuqqas ta' tharis tar-regolamenti ta' t-traffiku,

involontarjament ikkaġunat offizi ta' natura ġafifa fuq il-persuna ta' Monika Zammit, skont kif iċċertifika Dr. Alec Mifsud MD mill-Mosta Health Centre;

- 2) b'nuqqas ta' hsieb u bi traskuraġni jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni jew b'nuqqas ta' tkharis tar-regolamenti tat-traffiku, habtet ma' vettura numru KBN 234 u involontarjament ikkaġunat hsara għad-dannu ta' Monika Zammit;
- 3) ukoll talli naqset li tagħti l-preċedenza lil vettura oħra bin-numru ta' regiżstrazzjoni KBN 234 li kienet qed tagħmel użu minn roundabout;
- 4) Aktar talli saqet l-imsemmija vettura b'manjiera traskurata;
- 5) Aktar talli saqet l-imsemmija vettura b'manjiera perikoluża.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali, tat-23 ta' Ottubru, 2017 li biha l-imputata kienet illiberata minn kull htija u piena. stante nuqqas ta' provi;

Rat ir-rikors tal-Avukat Generali, ppreżentat fir-registru ta' din il-Qorti fit-8 ta' Novembru, 2017, li bih talab lil din il-Qorti jogħġogħa tirrevoka u tkhassar s-sentenza appellata u minflok, tenut kont tal-konsiderazzjonijiet suesposti, tiproċedi u tiddisponi minn dan il-każ skont il-Liġi u fl-ahjar interess tal-Ġustizzja;

Rat l-aggravji tal-appellant;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha;

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Ikkunsidrat

1. Illi l-fatti ta' dan il-każ, brevement rakkontati huma li fl-20 ta' Lulju, 2017 kienet seħħet kollużjoni bejn l-appellata Margaret Rose Borg u Monika Zammit fejn ir-roundabout tan-Naxxar. Kawza ta' hekk Monika Zammit sofriet offizi ta' natura hafifa mhux kontestati mid-difiza. Gara izda, illi fl-ewwel seduta quddiem il-Qorti tal-ewwel grad, Monika Zammit ma tatx ix-xhieda tagħha ghaliex ma kienitx notifikata u ingħatat sentenza;
2. L-Avukat Ĝenerali jillanja s-sentenza appellata bil-gravam singolari li l-ewwel Qorti għamlet apprezzament zbaljat tal-provi prodotti u li għalhekk ma setghetx ragjonevolment u legalment tasal għal konkluzzjoni li wasslet ghaliha. Minkejja dan l-aggravju, l-lanjanza vera u propria tal-Avukat Generali hi li l-Prosekuzzjoni ma thallitx tressaq il-provi kollha tagħha quddiem l-Ewwel Qorti. L-appellant hu tal-fehma illi l-ewwel Qorti kellha takkorda differiment fl-ewwel u l-unika udjenza u mhux li tghaddi biex tiprolata s-sentenza tagħha mingħajr ma semghet lix-xhieda tal-prosekuzzjoni;
3. Ezaminati l-atti jemergi illi fl-udjenza tat-23 t'Ottubru, 2017, il-prosekuzzjoni, li sa dakinhar kienet biss annettiet mal-komparixxi affidavit ta' ufficjal tal-Pulizija u certifikat mediku, talbet differiment peress illi x-xhud tagħha, il-partē civile, ma kienitx notifikata. Il-Prosekuzzjoni esebiet riferta negattiva li turi li ttentat tinnotifikasi lix-xhud fi tlett okkazzjonijiet b'rizzultat

negattiv. Dan kien rifless ukoll fis-sentenza tal-ewwel Qorti meta rrikapitolat dan kollu u ghaddiet ghal-liberazzjoni tal-appellata fuq nuqqas ta' provi;

4. L-Avukat Generali ghamel referenza ghal-diversi sentenzi ta' din il-Qorti in sostenn tal-argument tieghu li l-ewwel Qorti kellha takkorda differiment u mhux tghaddi ghas-sentenza. Ezaminati dawn is-sentenzi, izda, l-ebda wahda minnhom ma għandha ebda applikabilita' mal-kwistjoni hawn devoluta. Is-sentenza, Il-Pulizija vs Joseph Dougall, Qorti tal-Appell Kriminali 9/05/1997 hija provvediment dwar l-appellabilita' o meno tas-sentenza tal-ewwel Qorti u tirrigwarda kwistjoni fejn ma kienet esebita ebda riferta; Il-Pulizija vs Sandro Caruana, Jason Zerafa u Michael Alain Spiteri, Qorti tal-Appell Kriminali, 21/06/2007 tirrigwarda kwistjoni fejn ix-xhud kien debitament notifikat u l-Qorti cahdet talba għall-differiment; Il-Pulizija vs Joseph Balzan – App Krim 4/3/15 (u mhux kif erronjament indikat 4/4/15) ukoll kienet tikkoncerna riferta pozittiva ta' xhud u ma kienitx saret talba mill-prosekuzzjoni għal-differiment u l-istess dwar is-sentenza Il-Pulizija vs James Galea – App Krim 22/4/09 li titratta dwar riferta pozittiva;

5. Illi għalhekk ser tkun skartata kull referenza għal dawk is-sentenzi għaliex ma għandhom xejn in komuni mal-kwistjoni odjerna. Fċirkostanzi bħal dawk ravvizati fis-sentenzi citati fejn allura l-Qorti hi provduta b'riferta pozittiva u x-xhud ma jidħirx, dik il-Qorti għandha tiddiferixxi l-udjenza u tagħmel dawk is-sanzjonijiet kontra dak ix-xhud inkluz li jingieb b'mandat t'arrest. Is-sensiela ta' sentenzi in rigward huma cari u bizżejjed li ssir referenza għal dik fl-ismijiet Il-Pulizija vs Saviour Farrugia App Krim 25.7.194 u s-sentenzi hemm imsemmija. Dawn huma riflessjoni ta' dak ravvizzat fl-artikolu 441(4) tal-Kapitolu 9 applikabbli għall-Qorti tal-Magistrati bl-artikolu 525. Dak li allura jehtieg li jkun ezaminat f'din il-kwistjoni hu jekk Qorti,

rinfaccjata b'talba ghall-different mill-prosekuzzjoni għandiex tilqa' t-talba jew le meta dik jew dak ix-xhud ma tkunx notifikata u ma tidhirx minkejja diversi tentattivi;

6. Ir-riferta esebita a fol 3 tal-atti processwali turi li l-Pulizija eccedew diversi drabi fl-indirizz tax-xhud: 4/10, 12/10 u 16/10 tal-2017 fejn kien rappurtat "No Reply" u ma ngiebet ebda prova ta' xi sforz iehor sabiex issir in-notifikasi. Dan hu reminixxenti ta' fatti konsimili fl-appell kriminali Il-Pulizija vs Grace Gatt 288/95 tal-21 ta' Meju 1996 fejn kien osservat illi il-prosekuzzjoni kellha aktar minn xahar biex tagħmel il-verifikasi tagħha dwar l-indirizz tax-xhieda u tintraccahom. "Inspjegabilment ma jirrizultax li sar xi sforz, imqar wieħed minimu f'din id-direzzjoni". L-appell tal-Avukat Generali kien michud. Fis-sentenza imbagħad Il-Pulizija vs James Paul Munden App Krim313/2014 - 26/3/2015 il-Qorti għamlet referenza għas-sentenza Il-Pulizija versus Joseph Abdilla u Helen Abdilla (Vol. LXXVII.p.V p.446) u ccitat s-segwenti bran li certament għandu jservi ta' linja gwida fil-parti enfasizzata:

Din il-Qorti m'għandhiex x'izzid ma' dak li diga gie deciz f'dawn is-sentenzi li għadhom kemm gew citati, dwar il-vertenza inkwistjoni u sempliciment tghid illi l-ewwel Qorti ma kellhiex tghaddi għas-sentenza u tippriva lill-Prosekuzzjoni mill-possibilita' li ggib ix-xhieda una volta il-Prosekuzzjoni ma kellha ebda tort fil-fatt li l-istess xhieda debitament imharrka, ma deherux. Kieku kien il-kaz li l-Prosekuzzjoni naqset milli tingungihom, allura l-ewwel Qorti kien ikollha ragun, imma la dan m'huiwex il-kaz u l-Prosekuzzjoni ma kellha assolutament l-ebda tort ma kienx il-kaz illi jsir dak illi effettivament sar;

7. Magħmul dawn il-konsiderazzjonijiet ma jistax jitqies li l-ewwel Qorti ippekkat b'xi mod li pprivat lill-Prosekuzzjoni milli tressaq il-provi tagħha;

8. Ghal dawn ir-ragunijiet, l-appell qed ikun michud.